

Redna lista: —
 Celoletna K 10—
 Pol leta 5—
 Četrletna 250—
 Mesečna 1—
Redna Avstrije: —
 Celoletna 15—
Redna številke
 15 vinarjev.

STRAŽA

Kaserni ali ostanke
 na redno po 11 urah
 za črtno povelje
 vojaških ostanke
 — papir
 „Straža“ izhaja v vsak
 dan in petek papirnih
 številke za vsakega

Redništvo in upravitelstvo: Maribor
 Priloga listu. S. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništva se more govoriti
 vsak dan od 11. ure dopoldne.

Otvoritev avstrijskega državnega zbora.

Predzadnji dan majnika je avstrijskim narodom prinesel zaželjeno otvoritev državnega zbora. Avstrijski parlament že ni več deloval tri leta, vsled česar je bil neka posebnost med parlamenti ne samo v Evropi, marveč na vsem svetu. S tem dnevom, tako upamo, pa je izgubil to svojo, ne ravno odlikujočo posebnost ter je stopil med svoje delujoče vrstnike.

Dela mu ne bo manjkalo. Nagromadilo se je toliko tvarine v brezparlamentarnem triletju, da je ne bo zlahka s potrebno temeljitostjo in nepristranostjo zmaga. Moralo se bo delati prav naglo, da se da državi, kar je državnega, zlasti vse to, kar potrebuje, da obrani in ohrani sebe in vse, kar je njene, svoje življenje, svoje ozemlje, svoje narode.

Dati pa se bo tudi moralo narodom, kar je narodov. Velikanske žrtve, ki so jih narodi prinesli in jih še prinašajo v svetovni borbi, so med njimi izčistili in ojačili načelo, čut in željo pravičnosti. Noben narod dandanašnji ne more več razumeti, zakaj bi vsi morali imeti enake dolžnosti, pa ne enakih pravic. To naravno načelo pravičnosti, ki je in mora biti podlaga vsakega družabnega in državnega življenja, je vojna s krvjo zapisala v življenje posameznega naroda. Kar pa je zapisano s krvjo, je in ostane zapisano neizbrisno za vse čase. Ljudske in narodne pravice terjajo že zdaj, ko še gromijo topovi, na ves glas svojo izpolnitev. To je tisti demokratizem, ki sedaj gre skozi Evropo kot prva in najmohnejša pridobitev svetovne vojske.

Obramba naših narodnih in ljudskih pravic je izročena dobrim rokam. Da se naši poslanci zavedajo svoje velike naloge, katero jim nalaga veličina in važnost časa, so dokazali s tem, da so se v obrambo naših nacionalnih in ljudskih pravic strnili in združili v skupno jugoslovansko zvezo. Skupni jugoslovanski klub pozdravljajo vsi narodno zavedni Slovenci, naj so te ali one stranke, naj stanujejo v tej ali drugi pokrajini. Pozdravljamo tudi državnoopravno izjavo tega kluba, katera zahteva, naj se vse dežele, v katerih prebivajo Slovenci, Hrvatje in Srbi, združijo pod habsburškim žezlom v eno državno telo. Pravico do te zahteve daje narodno načelo. Saj

je narod, ki prebiva na Koroškem, Štajerskem, Primorskem, Kranjskem, v Dalmaciji, v Bosni, po krvi in tudi po jeziku isti: Razlike pismenega jezika, ki se je ustalil pod različnimi, večinoma političnimi vplivi, so majhne in malenkostne, gotovo ne večje, temveč manjše kot razlike med govornico različnih plemen in rodov nemškega naroda, ki govorijo drugim skoraj nerazumljiva narečja, pa se vendar smatrajo kot pripadniki istega naroda. Tej plemenski enotnosti se pridružuje kot druga pravna podlaga hrvatsko državno pravo, ki zajamčuje državno enotnost Hrvatov in Slovencev. Da omenjamo samo eno pravno dejstvo, določa od Hrvatov sprejeta programatiška sankcija, da mora Hrvatov vladati tisti habsburški vladar, ki tudi vlada Slovencev na Štajerskem, Koroškem itd. Ideja državopolitičnega ujedinjenja ni torej nova, temveč stara, zapisana v anale naše zgodovine. Sedanja demokratična misel, ki je zagospodarila med gromenjem topov na svetu, je to naravnopravno in državnoopravno idejo poživila in potrdila. Oživotvorenje te ideje bi bilo v prid ne samo narodu, ki biva na jugu naše monarhije, temveč tudi naši državi in njeni vladarski hiši. Naši poslanci so govorili popolnoma iz prepričanja in iz srea našega ljudstva, če so v svoji izjavi povdarili zvestobo do naše habsburške dinastije, ki naj vlada jugoslovanskemu narodu na jugu monarhije.

Državi, kar je državnega; narodom, kar je narodov! S tem geslom so naši poslanci stopili v avstrijski parlament ob njega otvoritvi. Če se bo to geslo vestno in zvesto izvrševalo od vseh strank, ki zastopajo v državni zbornici avstrijske narode, izvrševalo pa tudi od vlade, bo parlament plodonosno deloval v korist Avstrije, države narodov.

Dunaj, 30. maja.

Državni zbor je imel danes svojo otvoritveno sejo. Dohodi k državnozbornski palači so kazali navadno sliko. Ponosno plapolajoče črnozulte zastave so naznanjale, da je avstrijska ljudska zbornica zopet pričela delovati. Dvorana in galerije so bile polnjene, mnogo poslancev je došlo v svoji vojaški uniformi.

Ob 11. uri 20 minut je došel v dvorano ministrijski predsednik groj Clam-Martinic, spremljan od drugih ministrov razen ministra za Galicijo.

Starostni predsednik otvori sejo.

Ministrijski predsednik je zbornici predstavil člane svojega ministrstva in je pozval krščansko-socialnega poslanca tajnega svetnika dr. Viktorja barona Fuchs kot starostnega predsednika, da vodi otvoritveno zborovanje. Baron Fuchs je prevzel predsedstvo in se je v daljšem govoru spominjal umrlega cesarja Franca Jožefa, nadvojvoda Franca Ferdinanda in njegove soproge ter je nato v vznesenih besedah pozdravil novega vladarja Karla in cesarico Zito. Zaklical je s celo zbornico vladarski dvojici trikratni „Slava!“

Starostni predsednik se je v toplih besedah spominjal padlih in umrlih poslancev. Nato je proslavil junaške čine naših armad na bojiščih, posebno nezlomljivo moč naših junakov ob Soči. Z ognjevitim navdušenjem je poslanska zbornica zaklicala braniteljem naše domovine v vznesenih klicih svojo srčno zahvalo.

Starostni predsednik je naznanil, da sta odložila svoje mandate poslancev Jurij Schachinger in Henrik Wastian. Radi pravomočne obsodbe so postali prosti mandati sledečih poslancev: Vladimir Kukuljowicz, dr. Dimitrij Markov, Franc Grafenauer, dr. Cesare Battisti, Franc Burival, Vaclav Choc, Jožef Netolizky, Ivan Vojna, dr. Karl Kramar in Alojzij Rašin. Dunajsko deželno-brambovsko divizijsko sodišče je dvignilo proti poslancu Vaclavu Klofač, ki se nahaja v preiskovalnem zaporu, obtožbo radi veleizdaje. Ti dopisi se bodo izročili imunitetnemu odseku, ki se še bo izvolil.

Volitev predsedništva.

Nato se je vršila volitev predsedništva z listki. Vsak poslanec je bil klican po imenu. Da so se sesteli glasovi, se je seja za pol ure prekinila. Po zopetni otvoritvi se je starostni predsednik naznanil, da je bil za predsednika izvoljen poslanec dr. Gross z 215 glasovi. Oddalo se je 421 glasov; od teh je bilo 195 belih listkov, 9 pa jih je bilo neveljavnih. Število veljavnih glasov je bilo 217. Dr. Gross je torej komaj dobil večino. 195 praznih glasovnic pomeni dr. Grossu in Nacionalverbandu veliko nezaupanje. Kljub temu je dr. Gross prevzel predsedstvo in izjavil upanje, da bo parlament izpolnil nade, ki jih stavi ljudstvo vanj.

Za podpredsednike so bili izvoljeni: Slovencevitez Pogačnik (191 glasov), Čeh Udržal (185), Poljak German (228), krščanski sociallec Jukel (296), Rusin Romančuk (189), socialni demokrat Pernstorfer (293) in Rumun Simionovici. Za zapisničarja sta bila izmed Jugoslovancev izvoljena dr. Lovro Pogačnik in dr. Ravničar, za reditelja pa Hrvat dr. Sesardič.

LISTEK.

Ko še ni bilo zvonov.

Zgodovinski spomini.

Zdi se, da bo napočila doba, ko ne bomo imeli zvonov. Cerkev, ki so dosedaj imele štiri, pet ali še več zvonov, v bodoče morda ne bodo imele nobenega zvona, ako namreč ta ali oni zvon ni zgodovinske vrednosti. Ohranjeni bodo cerkvam ostali samo zvonovi, ki so zgodovinske ali umetniške važnosti. Prišli bodo torej zopet časi, kakoršni so že bili, ko so cerkve imele samo majhne zvončke ali nobenih zvonov. Seveda je ta doba daleč za nami, bila je v 6. in 7. stoletju po Kr. r.

V dobi preganjanja kristjanov so pričetek in kraj službe božje oznanjevali posebni cerkveni služabniki, takozvani klicatelji pod vodstvom diaconov. V poznejši dobi, ko je cesar Konstantin prestopil v katoliško cerkev in se je nehala doba preganjanja kristjanov, ni bilo nobene ovire, da so z znamenji, ki so se daleč slišala, sklicevali vernike k službi božji. Na vzhodu so se posluževali po vzgledu Judov in pogonov takozvanih trobent. Zopet drugod so dajali potrebna znamenja z udarci na deske. Ko so prenesli telesne ostanke perzijskega mučenika Anastazija, ki je umrl leta 627, v mesto Cezarejo, je ljudstvo šlo v procesiji nasproti in je, kakor je razvidno iz zapisov drugega cerkvenega obnega zbora v Niceji, polno veselja tolklo ob zvočilne deske. Tudi poznejši

cerkveni pisatelji, kot Teodor Studita, Nicefor Blemides itd., omenjajo v svojih spisih take deščice za dajanje zvokov. V začetku novega veka so pa prišle v istočno cerkvi zopet splošno v rabo, ker so namreč Turki prepovedali rabo zvonov. Bila je dvojna vrsta zvočilnih desk, manjše in večje deske. Manjše so bile široke štiri prste in dolge deset čevljev. Cerkveni služabnik, ki je držal deščice v levi roki, je udarjal s kladivom po deščici, in kakor je pač udarjal s kladivom z manjšimi ali večjimi zamahljaji: je tudi bil glas, ki so ga dajale deščice, višji ali nižji. V zvonikih so napravili velike take deske in so jih obesili na verige. Tudi v zahodnih deželah so se dolgo časa posluževali sličnih lesenih desk ali pa tudi takozvanih ragelj.

Razen teh so pa že tudi bili v rabi majhni kraguljčki ali zvončki iz kovine, ki so bili znani že Asircem in ki so pri Judih krasili obleko najvišjega judovskega duhovnika. Še celo v katakombah prvih kristjanov so našli zraven trupel majhne zvončke iz bronu ali srebra. Papež Gregor Veliki piše, da je puščavnik, ki je prinašal sv. Benediktu jedila, naznanil svoj prihod z zvončkom. Te prvotno majhne zvončke so začeli sčasoma izdelovati v vedno večji obliki in na ta način so nastali današnji zvonovi. V začetku so jih skupaj skovali iz več kovinskih plošč. V cerkvi v Wildpartingu na Bavarskem še sedaj shranjujejo tak iz kovinastih plošč skovan zvonček, s katerim je sv. Marin, ki je kot mučenik umrl l. 657, klical vernike k službi božji in s katerim je vsako leto na njegov praznik (15. novembra) zvonil med povzdigovanjem pri sv. maši.

Razen kovanih zvončkov se imenujejo še tudi

viliti zvončki. Kakor se zdi, so napravili prve poizkuse z večjimi zvonovi v irsko-škotskih samostanih. Livarij zvonov namreč častijo kot svojega patrona sv. Forkerna, sina nekega irskega kneza, ki je, ko bi imel biti posvečen za škofa v Trimu na Irskem v sredi 5. stoletja, zbežal v samoto v irsko pokrajino Leinster, kjer je zgradil samostan.

O tem svetniku se pravi, da je prvi dal liti zvonove. Istočasno se med britskimi redovniki, ki so pomagali sv. Patriciju razširjevati po Irskem sveto katoliško vero, imenujejo trije umetniki: Essa, Bittinus in Tesach, ki so izborno umeli zlivati iz kovine cerkveno posodo in zvonove. Redovnik Daggeiz iz samostana Bangor, ki je umrl v visoki starosti l. 586 po Kr., je slovel kot izborni izdelovalec zvonov, zlitih iz kovine. On sam je baj v svojem življenju izdeloval 300 zvonov, katere so prvotno rabili večinoma po samostanih.

V mestih pa, kakor se zdi, še v tem in naslednjem stoletju zvonovi niso bili v rabi, ali so pa bili le zelo redki. Ko je l. 615 oblegal Chlotar mesto Sens (na Francoskem), je začel škof Lupus zvoniti z vsemi zvonovi cerkve sv. Štefana. Oblegovalce so nenavadni glasovi zvonov tako prestrašili, da so nehali oblegati mesto in so zbežali.

Kmalu po tej dobi se tudi že večkrat omenjajo zvonovi v Italiji. Tako n. pr. je dal papež Stefan 3. († 772) zgraditi pri baziliki sv. Petra stolp, v katerem so se nahajali trije zvonovi. Za časa cesarja Karla Velikega († 814) so bili zvonovi v zapadni Evropi v splošni rabi.

Grška cerkev je dobila svoje prve zvonove leta 865, katere je podaril beneški vladar Orso I. bizan-

venski Stajerci" pešpolka, ne napravi ničesar, je prenehal ter je poskušal na desno od nas z grozovito silo in močjo dne 19. in 20. maja. Pa tudi tam so bili naši slovenski fantje, ena marš-kompanija in naskakovalna četa od pešpolka. Ti so ga tako močno natepli, da jih je bilo zopet na stotine mrtvih pred našimi postojankami. Napadal je več nego desetkrat, a ves njegov trud je bil zaman. Dokler še bo en slovenski fant tam, ne bo prodrli. Slovenci pešpolka, mi smo zopet pokazali, kako znamo braniti svojo domovino. Ta ofenziva je zares bila grozna bitka, kakoršne še nikdo ne pomni. Na 40 km širokosti je napadal dan za dnevom, a bilo je vse zaman. Lah je povsod bežal s krvavimi glavami in z velikimi izgubami nazaj. Nahajam se že 11 mesecev nepretrgoma na italijanski fronti in še ne pomnim kaj takega. In k vsemu temu, da tako vstrajno in krepko odbijamo vse napade, nam pomaga sam Bog in Marija Kraljica miru, katera prosi za nas Slovence in za skorajšnji mir. Vsi Slovenci pešpolka pošljamo mnogo pozdravov iz goriškega bojišča!

Jožef Irgolič.

Tirolsko bojišče, 24. maja.

Nahajamo se na visokih, z debelim snegom pokritih gorah, raz katerih je krasen razgled tja daleč do sive brezkončnosti. Na nasprotni strani so Lahi, ki nas hočejo na vse mogoče načine pregnati iz naše dobro utrjene postojanke, kar se jim pa do sedaj še ni posrečilo. Včeraj popoldne nas je hotel sovražnik po dobri artilerijski predpravi in vsak način pregnati iz naših postojank ter je naskakoval posebno proti naši stotnji kar v celih kolonah. Mi smo mirno čakali ter mu pustili upanje, da smo od njegovega topništva uničeni, da bi tako sovražnika zazibali v brezskrbnost. Prva vrsta je že pri žični oviri, tedaj zagrmje naše dobro merjene puške in med napadalec nas)ane grozna zmešnjava, ker je bila večina zadetih. Ostali se mislijo nazaj obrniti, a bili so naprej potisnjeni od novih navalujočih se čet. Naše puške so pokale sigurno, strojnice so delovale ter pustošile med napadajočimi vrstami, da je bilo groza. Pred žično oviro je bilo mrličev že na kupe in neznošen vzduh se je širil po ozračju, vzduh po krvi, njoju in smodniku. Ker so bili napadalec v velikanski premoči, so konečno po velikanski izgubi vdrli v naše jarke in vnel se je ljut boj na nož, mož proti možu, ki pa ni dolgo trajal. Naši fantje — kdo jih ne pozna? — so zopet pokazali, kaj da znajo! S puškinimi kopiti smo pobijali sovraže kakor muhe... Nosnice so se nam širile, oči žarele, v takih trenutkih človek nima skoro nobenih čutil. S svojo hrabrostjo smo odločili zmago. Sovražnik je bil popolnoma poražen, deloma ubit, deloma ujet. Ta dan si bo gotovo zapomnil. Slovenski fantje in možje pri strelskem pešpolku štev. pošljamo vsem v domovini iskrene domoljubne pozdrave! Priporočamo se v molitev!

Plevnik Jurij.

Rusko bojišče.

Rusko armadno vodstvo je zbralo na svoji zahodni fronti veliko rezerv. Vprašanje je, ali bo artilerijskemu ognju, ki je na nekaterih delih bojišča precej živahen, sledil večji nastop infanterije. Do danes se še ruska ofenziva ni pričela. Dočim ruski častniki zahtevajo ofenzivo, jo pa moštvo povečini odklanja.

Rumunsko bojišče.

Rumunska armada šteje baje sedaj 120.000 mož in je, kakor pravijo, tudi dobro preskrbljena z artilerijo. Rumuni stojijo ob srednjem Seretu in čakajo ugodnega trenutka, da udarijo.

Francosko bojišče.

Na celi zahodni fronti so boji na obeh straneh mnogo izgubili svoje srditosti ter se povečini omejujejo na artilerijski ogenj. Zadnji čas se posestno stanje ni nič spremenilo.

Macedonsko bojišče.

Sarrailova armada je izgubila svoj ofenzivni duh. General Sarrail le s težavo dobiva iz Anglije in Francije vojno gradivo in rezerve.

Turška bojišča.

Angleži se resno pripravljajo, da zasedejo Pa-

lestino. Angleške čete se pomikajo vedno bližje sv. krajem. Turki so že izpraznili mesti Gaza in Jafa, ki sta nekaka vrata v Palestino.

Politične vesti.

Jugoslovanski klub. Dne 29. maja so imeli vsi na Dunaj došli jugoslovanski poslanci sejo, v kateri se je sklenilo ustanoviti klub pod imenom »Jugoslovanski klub«, v katerem bi bili zbrani vsi jugoslovanski poslanci. Za klubovega načelnika je bil izvoljen poslanec dr. Korošec, za njegovega namestnika pa poslanec dr. Laginja. — V otvoritveni seji državnega zbora je klubov predsednik dr. Korošec začel govoriti hrvaški, nadaljeval slovenski in nato v nemškem jeziku podal izjavo, ki jo priobčujemo na uvodnem mestu. Izmed klubovih članov sta bila izvoljena v odsek za spremembo državnozbornskega poslovnika dr. Korošec in dr. Ivčević, v imunitetni odsek dr. Rybar in dr. Lovro Pogačnik.

Dobernig, načelnik Nationalverbanda. V glavni seji nemškega Nationalverbanda dne 30. maja je bil poslanec Dobernig enoglasno izvoljen za načelnika namesto dr. Grossa.

Dunajski krščansko-socialni člani gosposke zbornice pristopili središču. Novi člani dunajske gosposke zbornice dr. Weisskirchner, dr. Pattai in dr. Gessmann niso pristopili desnici, ampak središču.

Ustavna stranka noče sprejeti židovsko-liberalnega urednika. Ustavna stranka gosposke zbornice je s 24 proti 12 glasovom odklonila sprejem novega člana gosposke zbornice, glavnega urednika »Neue Freie Presse«, Morica Benedikta, v strankino zvezo. Ko je prišla v seji stranke Benediktova prošnja v razpravo, se je dvignil knez Auersperg in je ugovarjal proti sprejemu Benedikta v stranko. Auersperg je govoril zelo ostro in je povdarjal, da je že samo imenovanje židovskega urednika v gosposko zbornico škandal. Če se Benedikt sprejme v stranko, on (knez Auersperg) ne more več sedeti v ustavni stranki. Auerspergovi izjavi se je pridružil še nek drug plemenitaš, narkar se je sprejem Benedikta odklonil.

Preklicano konfiniranje. »Slov. Narod« poroča, da se je konfiniranje bivšega ljubljanskega župana Ivana Hribar in postojnskega župana Lavrenčiča preklicalo.

Hrvatski sabor. Predsednik hrvaškega sabora je določil prihodujo sejo hrvaškega sabora na torek, dne 5. junija ob 10. dopoldne.

Skupno finančno ministrstvo. Ogrski listi javljajo, da odstopi z grofom Tiszom vred tudi skupni finančni minister baron Burian. Baje pride na njegovo mesto grof Forgach, nekdanji poslanik v Belgradu in zadnja leta sekcijski šef v zunanjem ministrstvu.

Kriza na Ogrskem. Iz Budimpešte se poroča, da so se tam dne 30. maja razširile vesti, da bo za ministrskega predsednika imenovan bivši ministrski predsednik dr. Aleksander Weckerle. Cesar je dne 30. maja sprejel dr. Weckerla na Dunaju v avdijenci.

Grof Tisza gre v političen pokoj? Kakor poroča »Az Est«, je izjavil grof Tisza v svojem prijateljskem krogu, da se bo v bližnjih dneh podal na fronto in se tako dolgo, dokler bo trajala vojna, ne bo pečal s politikom.

Tedenske novice.

Majniška pobožnost v mariborski stolni cerkvi je bila tudi to leto dokaz ljubezni in zaupanja našega ljudstva do Matere božje! Dan za dnem so se zbirali verniki okrog Kraljice miru, jo slavili s pobožnimi molitvami in s svetimi pesmicami, sebe pa krepili s kruhom božje besede in s kruhom angeljskim. Posebno bovesen in ganljiv je bil sklep letošnjih smarnic. Na stotine vernikov, nedolžna mladina, pobožno vojaštvo, Marijina družba, bogoslovci in duhovščina se je včeraj po zadnji pridigi slovečega Marijinega pridigarja iz Monakovega, patra Gebharda Fröhlich, uvrstilo v mogočno procesijo, v armado molilcev. Zbrani okrog z zelenjem in cvetličjem okrašene čudežne podobe Matere božje, varhinje našega vojaštva, smo molili sveti rožni venec, molili in peli litanije Lavretanske! Marsikatero srce je bilo ginjeno do solz, upamo,

da je Srce božje ganjeno do usmiljenja! V stolnici smo pred izpostavljenim Najsvetejšim, pred Kraljem miru, molili in prosili za mir ter v zahvalnici »Te Deum« Boga zahvalili za vse v mesecu majniku nam in našim vojakom podeljene milosti. S cesarsko, iz tisoč grl peto pesmijo, smo ob mirnem, krasnem večeru zaključili pomembno čiščenje Kraljice miru!

Duhovniške vesti. Župnijo Žiče je dobil č. g. Jožef Florjančič, župnik pri Sv. Martinu na Poh. — Prestavljen je č. g. Anton Penič, kaplan pri Sv. Križu pri Slatini, kot provizor k Sv. Vidu pri Grobelnem.

Božja pot na gori Sv. Uršule. Ker prihaja sedaj v vojnem času na staroznano božjo pot na gori Sv. Uršule ob stajersko-koroški meji vedno več romarjev in bi se marsikateri na goro pohitel, ko bi vedel, da se more udeležiti gor tudi božje službe, se naznanja, da bo letos do rožnenske nedelje poleg ob do sedaj navadnih dneh na gori vsaki pondeljek ob 8. uri sv. maša in romarji tudi lahko sprejmejo sv. zakramente. Romarjem se nudi raz 1696 m visoke gore tudi lep razgled daleč na okoli.

† Brat Aleš Trstenjak. V franciskanskem samostanu v Mariboru je dne 28. maja umrl brat Aleš Trstenjak. Opravljal je več let službo vrtarja v samostanu. Star je bil 25 let. Doma je bil iz Središča. Morilka-jetika ga je pred nekaj leti vrgla na bolniško posteljo. N. p. v m.

Iz učiteljske službe. Na štirirazredni ljudski soli pri Sv. Martinu pri Vurbergu je imenovana za stalno učiteljico začasna učiteljica Josipina Regina; za stalno učiteljico pri Sv. Andražu v Leskovcu je imenovana Marija Paulovič.

1438 poštних uradnikov pomaknjenih v višji činovni razred. Da se vsled draginskih razmer olajša usoda poštних uradnikov, je trgovski minister pomaknil 1438 poštних uradnikov v višji činovni razred. V začetku drugega polletja bo še približno isto število poštних uradnikov pomaknjenih v višji činovni razred.

Smrt slovaškega rodoljuba. Dne 18. maja je umrl v dobi 48 let slovaški politik, ustanovitelj in urednik »Dolnozemskega Slovaka«, odvetnik v Novemsadu, dr. Miloš Krno. Pokojnik je bil odličen organizator gospodarskih podjetij, ustanovitelj »Slovaške banke« in drugih denarnih zavodov. Znan in priljubljen je bil v najširših slojih.

Novice iz Pule. Naš istrski poročevalec nam piše: Dne 27. maja je umrl v Lindaru pri Pazinu ravnatelj »Istarske posojilnice« g. Josip Štihović. Bil je z dušo in telom vnet Hrvat in velik prijatelj Slovencev. Bil je tudi deželni poslanec za puljski okraj, ter starosta puljskega Sokola. — Dne 30. maja je počastil poreški škof Pederzoli s svojim obiskom takoznano »Beamtenmesse« državnih uradnikov in je bil tudi pri obedu. Podelil je vsem blagoslov.

Iz poštne službe. Poštni komisar dr. Ciril Radej je imenovan za poštnega tajnika, za poštne nadupravitelje so imenovani za poštni upravitelji Ivan Černe, Ivan Pust, Anton Pezdčič in Henrik Šusteršič.

Odlikovan Slovenec na Rusko-Poljskem. Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja Edvard Klemenčič pri c. in k. vojno orožniškem oddelku v Chelmu.

Odlikovanja. Z vojnim zaslužnim križcem so bili odlikovani sledeči poštni uradniki: Poštni kontrolor Franc Hickl v Mariboru; poštni oficijant Fr. Fludernik v Zidanem mostu, poštni oficijant v Ptuj, Franc Mlinarič, poštni oficijantinja Franciška Savršnik v Celju in Terezija Sladek v Mariboru in poštni odpravnik v Mariboru Fran Troper.

Odlikovanja. Z vojnim križcem II. razreda za zasluge so bili odlikovani: Finančni svetnik v Ptuj Adolf pl. Klodič, finančni tajnik v Gradcu, dr. Val. Kermavner in finančni tajnik v Mariboru dr. Ferdo Oplustil; z vojnim križcem III. razreda: Davčni upravitelj v Celju Viljem Klemenčič, davčni oficijal v Mariboru Ignacij Ozvatič, davčni nadupravitelj v Mariboru Karel Reicher, davčni oficijal v Ljutomeru, Ivan Reisinger, davčni oficijal v Konjicah, Štefan Šuc in davčni upravitelj v Šentlenartu v Slov. gor. Ivan Vodlak.

Vpoklic letnikov 1893—1867. Črnovojniški zavezanci, rojeni v letih 1893—1867, ki so bili pri naknadnih prebiranjih do 31. maja spoznani za sposobne za vojaško službo, so vpoklicani v vojake dne 14. junija 1917, tisti črnovojniški zavezanci imenovanih letnikov pa, ki so bili pri nak-

Vabilo
na

Občni zbor

„Okrajne posojilnice v Ljutomeru“

ki se bode vršil v četrtek, dne 14. junija t. l., ob 8. uri dopoldne v posojilnični pisarni v Ljutomeru.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnštva in prečitavanje revizijskega zapisnika.
2. Poročilo nadzorništva o računu za leto 1916 in odobrenje istega.
3. Izločitev udov.
4. Volitev načelnštva.
5. Volitev nadzornega svetovalstva in cenilne komisije.
6. Slučajni predlogi.

Ako bi ta na 8. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 9. uri istega dne z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor, kateri bode v zmislu § 38. pravil sklepal veljavno tudi ne oziraje se na število navzočih združnikov. V Ljutomeru, dne 25. majnika 1917.

Ludovik Babnik,
načelnik.

POSOJILNICA V MARIBORU (NARODNI DOM)

sprejema prijave za VI. vojno posojilo vsak delavnik med uradnimi urami.

Spodnještajerska ljudska
hranilnica in posojilnica
V MARIBORU

SPREJEMA PRIJAVE ZA
VI. VOJNO POSOJILO
med uradnimi urami.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, kraven gostilna „k črnamu orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprta cel dan. Vstopnice 80 v, otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki in vsele bojišče, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride sopen, ker so vedno nove predstave.

Vsako množino

vreč

kupi veletgovina

Anton Kolenc, Celje.

Naročajte, priporočajte, podpirajte v prvi vrsti svoj list v Novem mestu

Dolenjske Novice

vsi dolenjski rojaki, ki živite na zelenem Štajerskem
Naprej plačana letna naročnina 3 krone.

Kupim

kislo zelje,
vinski kamen,
čebelni vosek,
vsako množino po najvišji
ceni. Ako ima kdo večjo
kvantiteto za oddati, pro-
sim poročila, pridem tudi
na dom blago prevzet. Se
priporočam spoštovanjem
Jos. Šerec, trgov., Maribor,
Tegetthoff-ova ulica 57.

IZDELOVANJE

raznovrstne cerkvene oprave, kot oltarjev, kipov, vojnih spominskih plošč, kakor tudi prenovljenje istih ohranite po končani vojski našemu slovenskemu umetniku-podobarju in pozlatarju

Ivanu Sojč

Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

KUPIM

po najvišji dnevni ceni vsako množino borovnic (črna), rdečih malin in črnih malin, (robidnic, ostrožnic). Prosim, da se mi takoj sporočijo kraji, kjer bi nabiralci večjo množino tega blaga skupaj spravili. Rudolf Starovašnik, eksport gob in dež. pridelkov, Konjice, Štajersko.

Mladega in krepkega fanta

iz poštene rodovine sprejme za hlapca (za svojega, ker mu je padel edini sin.)

Simon Doško,

kmet v Kamnici pri Mariboru.

Na Kalvarijo!

30 Križevih potov. Ljudska izdaja.
Spisal Franč. Ser. Šegula. Mala 8s. 640 strani.

Pregled vsebine:

1. Križev pot romarjev na Križevi cesti v Jeruzalem. — 2. Križev pot jeruzalemskih frančiškanov (l. 1875) — 3. Novejši jeruzalemskih frančiškanov. — 4. K. p., navadno Rimski imenovani. — 5. K. p., sv. Leonharda Porto-Mauriškega. — 6. K. p., sv. Alfonza M. Liguori. — 7. K. p., kardinala Pavla Melchera-a. — 8. K. p., (splošni) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 9. K. p., slov. amerik. škofa Friderika Barage. — 10. Pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom. — 11. V čast Srca Jezusovega. — 12. Na dan sv. obhajila. — 18. K. p., (stanovski) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 14. Za društvo sv. Jožefa krščankih mož. — 15. Za društvo sv. Ane krščankih žen. — 16. Za delavce in služabnike. — 17. Za mladeniče (A. M. Slomšekov). — 18. Za dekleta (Slomšekov). — 19. Za Marijanske kongregacije deklet. — 20. Za družbo Marijinih otrok. — 21. Za šolarje (priprava na prvo sv. obhajilo). 22. Za redovnike in redovnice (obnoveitev samostanske obljube). — 23. K. p., za adventni čas. — 24. Za predpepelnični čas. — 25. Za postni čas. — 26. K. p., na Veliki petek. — 27. Za čas posebnih stisk in nadlog. 28. Za čas vojske. 29. Za verne duše. — 30. Memento mori! Sledi popoln molitvenik obsegajoč „mašo v čast trpljenja Jezusa Kristusa“ vse litanije, spovedne in obhajilne molitve, razne molitve in pobožnosti o trpljenju Jezusovem, pesmi l. t. d.

Ko pridete v Maribor, dajte si je v prodajalni tiskarne sv. Cirila predložiti na ogled; ali pa jo naročiti takoj po pošti. Dobi se knjiga v treh različnih vezavah: 1. z rdečo obrezo za K 2.50. 2. z zlato obrezo za K 3.20. 3. krasna izdaja za K 3.50. Po pošti poslan stane vsak komad 20. vin. več. Kdor si knjigo po pošti naroči, naj pošlje denar po nakaznici naprej in naj priloži za vsak komad 20 vin. za poštnino.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Brzjavni naslov:
Cirilova tiskarna
Maribor

sprejema vsa tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vsi župnijske urade spovedne in misijske listke s črtnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne savitke s natison glave ter razne oznanilne napis. Za glavne obetnake, šolske in druge urade: uradne savitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejema potrdila itd. Za obrtnike in trgovce pisma, savitke, okrožnice, račune, opomine, menice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črtnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računne zaključke, društvene znake, vabila itd.

Trgovina tiskarne sv. Cirila
MARIBOR, v lasni hiši Koroška cesta št. 5

priporoča svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, aksajije sa peresnike, vrtničnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnil, savitkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pisarnega papirja v mapah in škatljah, razglednic, itd. — Svete podobne (zlate, srebrne in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, moleki, svetinjice, akapubriji. — Štampilje za urade in dr. — Potreba točna in solidna.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z nom. zavezo

sprejema hranilne vloge od vsakega, in jih obrestuje po

4%.

Za nalaganje denarja po pošti so na razpola gopoložnice c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje

članom na vknjižbo, na poroštvo in zastavo pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in drugo zemljknižno izpeljavo izvršuje posojilnica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

15

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

Oficijelno subskripcijsko mesto

— Ljubljanska kreditna banka podružnica Celje —

sprejema po originalnih pogojih prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo

I. Davka prosto 40letno 5½%no amortizacijsko državno posojilo po K 9250 prištevši 5½%one obresti od 1. maja 1917 naprej ter daje ½% bonifikacije. Ker teko obresti tega posojila že od 1. aprila 1917 znaša nabavna cena le K 9154². II. Davka proste 5½%one 10 letne državne zakladnice po K 94 — pristevši 5½% obresti od 1. maja dalje in daje ½% bonifikacije

VINOGRADSKO POSESTVO

v Grušovi pri Mariboru,

15 oralov vinograda, 85 oralov zemljišča za napravo vinograda, 1 oral njive, vrt, sadno drevje, velika klet, stikalnica, hlevi in tri viničarska stanovanja se prodajo za 18.000 K. Naslov se izve v upravnistvu.

Pomožnega pisarja išče okrajna sodnija v Sent Lenartu v Slov. goricah. Zadržna plača na mesec 100 K. Prednost imajo strojepisci.

12 do 14leten deček, dobro vzgojen, ki ima zmožnosti in veselje za službo mežnarja in organista, se sprejme s popolno oskrbo in predizobrazbo, v župnišču Marija Reka. Tozadevne ponudbe s šolskim spričevalom in priporočilom od pristojnega dušnega pastirja na kn. šk. župni urad Marija Reka, Štaj.

Vitel (gepl) na prodaj

Ker sem si svoje pospodarke stroje opremil z motorjem, prodam po zelo nizki ceni vitel, (gepl), ki goni melnilnico, rezalnico in tudi mali mlin. Vitel (gepl) je najbolj priporočljiv za posestnika, ki ima enonadstropni hlev. Več pove Lovre Čiček, posestnik na Jelovcu, pošta Maribor.

URE

Črna zaloge ur, dragocinski, srebrninski in splošni vsi po vsaki ceni.

Yudi na ureke - izost. pomil. zadržaj. - Gramofoni 24 - 250 K

Nišnata ura E 350
Pisarna ura E 700
Original omega ura E 2500
Kuhinjska ura E 100
Sofistika nihaata E 50
Poročni prstan E 10
Srebrne verižice E 90

Vedleto jamstvo.

**Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach**

urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kaplana zlatarja in srebrarja.

Edina štalerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrtnih šip in okvirjev za odobe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna posredstva.

Išče se zanesljiva dekla kživini.
Ponudbe na upravnistvo tega lista.

Nedeljski in prazniški evangeliji Z RAZLAGO IN OPOMINI.

Našim hrabrim vojakom posvetil **dr. M. Slavčič**, prof. bogoslovja. Založba kn. šk. lav. ordinariata. V tiskarni Sv. Cirila v Mariboru, 1917. Ta knjižica, katere založbo in plačilo je prevzel kn. šk. lavantinski ordinariat, je ravnokar izšla. Knjižica ima evangelije vseh nedelj in praznikov cerkvenega leta. Za evangeliji je kratka razlaga s primernimi opomini za pravo versko življenje. Dodan je še knjižici kratek molitvenik, ki ima navadne in najpotrebnejše molitve, zlasti za vojake. Knjižica obsega v mali osmerki 159 strani ter stane 50 vinarjev, naroča se pa pri prečast. kn. šk. lavantinskem ordinariatu v Mariboru ali pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

KUPIM

ali vzamem v najem 1 travnik približno 5 oralov, blizu Celja.

Ivan Ravnikar, Celje.

Gospodje,

posebno učitelji in tudi drugi se pod ugodnimi pogoji in dobri plači sprejmejo takoj kot nabiralci-zastopniki

za zavarovanje Vojnega posojila

c. kr. avstrijskega in vdovskega sklada.

Pismene ponudbe in vprašanja na okrajni odbor tega sklada v Mariboru, c. kr. okrajna glavarstvo II. nadstropje, vrata št. 26.

Slovenci, Slovenke!

Podpisujte

VI. VOJNO POSOJILLO

pri domačih denarnih zavodih.

Kmečka hranilnica in posojilnica V PTUJU,
(minoritski samostan)
sprejema prijave za **VI. VOJNO POSOJILLO**
vsak delavnik med uradnimi urami.

BEGUNCEM, INVALIDOM,

revnim slojem, kakor tudi šolski mladini se tuaj posebna prilika z nabiranjem in sušenjem sedaj zelo potrebnih zdravilnih zelišč, priti do postranskega dobrega zaslužka. Natančna pojašnila daje

tvrdka **B. Lukmann**, prej Jos. Leuz nasl. v Ljubljani, Ahacljeva cesta št. 10. v bližini sv. Petra cerkve.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic po raznih cenah.

Za gostilničarje:
Papirne servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Za vsako uro se jamčil

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Tri krasna posestva slavonske rodovitne zemlja.

Prostovoljno prodajam in sicer:

1 posest v površini od 30 oralov z hišo za 24.000 K;

2 posest v površini od 20 oralov z hišo za 19.000 K;

3 posest v površini od 10½ oralov za 10.000 K.

Zemljišča so vrlo dobre kvalitete, nahajajo se v selih blizu Djakova v Slavoniji, in prodajo se prostovoljno po nizkih cenah vsled obiteljskih razmer nastalih vsled vojske.

Pojasnila daje

Dr. Matija Bellč,
odvetnik v Djakovu, Slavonija.